

wiązki rycerskie, musiało się wyrobić to dążenie, które dopiero w dokonaniu czegoś nadzwyczajnego dla dobra Rzeczypospolitej czuło zapokojenie wygórowanej ambicji. A jeżeli przytem uwzględni się jeszcze owe czasy pełne zgrozy, ucisku narodowego, szpiegowskiego czychania na każdy objaw patriotyzmu polskiego, które po rozbiórce naszej ojczyzny trwały tak długo, a w których tylko wielki, nadludzki heroizm obiecywał pożytek i zbawienie ojczyzny, zresztą zaś najpowszejdniejszy z najcudowniejszym czynem patriotycznym równe odbierał kary — jeżeli wszystko to razem się zważy, natenczas to nasze tradycyjne upodobanie i ubieganie się za wielkimi jakimiś czynami i dziełami dla szczęścia narodu okaże się rzeczą prostą i z natury a żywota narodowego wykwitłą.

Lecz jeżeli chwalimy przodków naszych, że umieli szablę na lewem przekuć, a w nowym potrzebie znowu brać z pługą do boku, to chwalimy tem samem też praktyczność i obywatelską cnotę, która umie obliczać się z porą i w miarę każdorazowej potrzeby sił używa. Trzeba z dziejowej nauki utwierdzić w pamięci narodu to zjawisko, że przodkowie nasi tak samo na tronie osadzili Piastą, który napisał chlebem, jak owego Kraka, pogromcę smoka, oraz że jednego z królów naszych nazywamy Wielkim, iż był wielkim w powszednich cnotach zaradności obywatelskiej.

Nie brak nam przeto zdrowej nauki w dziejach, niech więc nie zabraknie też i należytego jej zastosowania. Dobro narodu nie wisi, jak owe złote jabłko w powiastkach, gdzieś w dalekich nieznanych i zaczarowanych światach, ale częstochkami mieści się tuż przy nas w najpowszejdniejszych sprawach, to też nie formuł zaklęcia nam szukać, nie do wypraw nadzwyczajnych się sposobieć, ale każdą z nadarzających się spraw codziennych chwycić, mocno trzymać i do niej miłość a mądrość patriotyczną stosować, aby każdą jak najlepiej obrobić i najwięcej polską ją uczynić.

Wszakże w tym razie nie o małą rzecz sprawa. Położenie miast i mieszczaństwa polskiego to stary temat, który od wieków zapisany i dotąd stoi w spisie najważniejszych, najnagleszych, a nie załatwionych spraw naszych społecznych i politycznych zarazem. Ktoby zaś twierdził, że wzniesienie się mieszczaństwa, rozwój przemysłu i wyrobienie średniego stanu polskiego zawisło od wewnętrznych warunków, a nie zależy od urządzeń komunalnych, które czasowe rządy na swoje modły u nas rozwijają, ten płytko tylko uważałby rzeczy. Takie rozumienie długo nas bałamuciło i doprowadziło do tego, że mimo liczebnej większości po miastach nie mamy głosu w zarządzie gminy i dźwigając tylko ciężary, jesteśmy zresztą bierną masą. To naturalnie ma w skutku nie tylko obojętność i zwątpienie, szerzące się między mieszkańcami i zabijające wszelką samodzielność, sprężystość i poczucie sił a godności swojej, które są bodźcem szlachetnych dążeń, ale nadto doprowadza na polską ludność zupełne nieopatrzenie i zaniedbanie jej potrzeb, nierówny podział ciężarów, nierówniejszy jeszcze udział w użytkach i spycha prawowite ziemi dziedzice na poziom cierpiących i helotów.

Czas, wielki czas naprawić, co dotychczasowe zaniedbanie popsuło, czas odzyskać, coś marząc o wielkich czynach i dziełach, wypuścili i wyrzucić sobie dali z ręki, a co jest żywotnym warunkiem bytu, bez czego nie będzie ni wielkich ni małych czynów, a w końcu i nas może.

Dziś więcej niż dawniej należy nam się garnąć do spraw komunalnych i starać się o należyty udział w zarządzie gminy. Ustawodawstwo krajowe bowiem rozszerza zakres autonomii komunalnej, projektuje nowe uregulowanie gmin, powiatów i prowincji, uposaża ciała te osobnymi funduszami, znosi akcyzy,

niektóre piękne, wiele miernych, najwięcej starych. Poznałem się z ks. Devonshire, pannami Berny i innymi, nieco nam pomogę.

16 lutego. Zaczynam dziś 75 rok życia mego. Jakże długa taśma, zapisane na niej niektóre pogodne dni, wiele pochmurnych, wiele pełnych nawałnic i piorunów. Zdawało się, że po tylu burzach starość ma spokojnie skończyć i tu mnie losy zagnały, wygnaniec, bez żadnych o swoich wiadomości, skończyć może na obcej ziemi bez żadnej już nadziei oglądania swoich i nie będzie komu pogrześć mnie.

Ks. A. C. był u mnie z powinezwaniem, zaprosił na śniadanie i dał piękną szkatułkę do pisania na wiązanie.

17 lutego. Byłem rano daleko w City u kwakry Christie, na Grace Church Street blisko monumentu, z podziękowaniem mu za staranie jego i towarzysza jego w Edinburgu Cruickshank o ziomka naszego, biednego Rymkiewicza. Przejął mnie z kwakerską prostotą i grzecznością. Zastałem go przy obiedzie, miał wyborną pieczeń baranią i appelpuding, ser, masło, piwo, wino i czegoś więcej potrzeba. Prowadził handel kapeluszy i około 300 ludzi zatrudnia. Rozsyła kapelusze swoje po całym świecie. Część ta odległa miasta bardziej jeszcze załudniona jak Westminster i tam zbytowych nawet towarów obfitość. Udałem się potem na Bishops Gate Street do pana George Mayer, a raczej do syna jego, gdyż sam jest teraz w Warszawie i pochlebiam sobie, że korzystny tam handel prowadzić będzie; od nas wina, zjadł towarem angielskim. Od tego do Catherine Street nr. 18 Strand z podziękowaniem redaktorowi za umieszczenie w swój gazecie Morning Chronicle artykułów

zaprowadza podatki stałe, a rozkład wszelkich państwowych i komunalnych podatków oddaje w ręce zarządu gmin. Sprawy szkół, ich wyposażenie a częścią i wewnętrzne urządzenie od woli zarządu gmin zawisłe, w sporach zaś państwa z kościołem, w rzeczach majątku kościelnego i fundacyjnego często bardzo ważny głos przypada właśnie władzom komunalnym. Gdybyśmy od samego początku naszego nieśczęścia mieli byli te sprawy komunalne na oku i praw naszych z gorliwością strzegli, wiele ciężarów, które dziś dźwigamy, wiele krzywd, które ponosimy, wiele złego, które nam jeszcze grozi, ani by się było pokazało i pokazać mogło między nami.

Naprawmy, co się da, a da się bardzo wiele, jeżeli tylko naprawimy nasze pojmowanie tych rzeczy i wzniesiemy się do tego przeświadczenia, że i tu znaczna część tego zawarta, co nazywamy świętą naszą sprawą i przyszłością.

Naprawy przecież nie będzie, jeżeli nie będzie jasnego rozumienia spraw, praw i regulaminów gmin dotyczących.

Dotychczas zasadzała się u nas wszelka agitacja wyborcza na budzeniu zapалу, to też, co się dzieje, dzieje się następnie i tylko dla tego, aby Niemcom nie dać naprzód, aby im pokazać, co możemy, a nie z tej jedynie zdrowej pobudki, aby sprawy nasze jak najlepiej opatrzyć, nasz interes zabezpieczyć, przysługujące prawo na naszą korzyść i dobro społeczności wyzyskać.

Tego rodzaju agitacji nie dosyć. Trzeba koniecznie gruntować interes ogólny, dbałość obywatelską na rozumieniu praw przysługujących a zawartych w ustawach, jak tu w ordynacji miejskiej. Trzeba agitacją począć od jasnego wyłożenia całego mechanizmu w zarządzie miejskim, trzeba wykazać, jakie tam zachodzą sprawy, jak blisko każdego dotyczą, jak głęboko sięgają w jego domowe, osobiste i majątkowe stosunki, trzeba wreszcie wyłożyć, w jak wielkiej mierze właśnie ci wybierać się mający członkowie miejskiego zarządu na korzystny lub szkodliwy, sprawiedliwy lub stronniczy obrót tych rzeczy wpływać mogą.

Droga ta zdaje się zbyt długa, ale jest to jedna do celu wiodąca, przy której z obu stron owoce: dla agitujucej się sprawy rozumienie, świadomość prawa, co trwalszą daje podstawę niż chwilowy zapal, dla ogólnej oświaty zaś znaczny postęp, bo rozszerzenie widnokręgu i poznanie stosunków społecznych.

Oto nasza rada, z którą się w obec bliskich wyborów reprezentantów miejskich odzywamy do wszystkich Polaków po miastach naszych, a szczególnie do komitetu dla spraw wyborczych w Poznaniu. Oto zarazem wyraźne wskazanie dla tych, którzy pytają: co czynić? — Chciecie służyć polskiej sprawie, chciecie pracować dla dobra narodu i jego przyszłości, pracujcie jak tego każde miejsce i każda chwila wymaga, a nie odwołajcie aż do jutra, aż do innego miejsca, ale pracujcie zaraz, załatwcie tę sprawę szczęśliwie. Nasze potrzeby i warunki odrodzenia zawarte w takich tysiącach drobnych sprawach, które zła ręka, jak ziarnka prosa rozrzuciła w chwasty. Zbierajmyż a zbierajmy do jednej miary, gdyż od zbierania wszystkich szczęście zawisło.

Wiadomości urzędowe.

Król mianował sekretarza Scheuermann w Berlinie, radcą kancelaryj.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Wrzesnia, 26 października.

(Kilka słów o ślubach cywilnych. — Nie popieranie naszego języka. — Wystawa koni włościańskich. — Wakujące posady

moich i innych dotyczących się Polski. I dziś umieścił wyborny.

18 lutego. Pisałem do księżnej wrytembergskiej. O 2-giej na sesji Asiatic Royal Society, gdzie był M. Wilkens, który pierwszy dał poznać język sanskrycki i Sir George Staunton, syn tego, który był sekretarzem poselstwa do Chin, lorda Macartney i któremu jako młodemu naówczas chłopcu starszy cesarz chiński własny swój worek od pasa darował, ujęty, że chłopiec odpowiedział mu po chińsku. Sesja zaczęła się jak u nas od czytania protokółów i rejestrów dawno przesyłanych z Indji, Chin i innych krajów; były to księgi w różnych wschodnich językach. Nacznia owe lekkie, lakierowane. Czytano sposób robienia ich. Nie są one ni z drzewa, ni z kartonu, ale są to koszyki nie plecione ale tkane z rozcepienych włókien Bambu, potem potrzykane obwodzone mastykiem i dopiero pociągione pokostem i polerowane ręką. Do pokostu tego wchodzi olej z gorczycy i w tym trudność największa, gdyż wiele osób dostaje od tego olejku przyszczy na rękę i na ciele wielce szkodliwych. Gdziekolwiek są Anglicy starają się wszystko co pożyteczne widzieć i poznać i przestać do matki ojczyzny, to jest prawdziwe obywatelstwo, ale my, niestety! nie mamy ojczyzny.

Wieczorem u p. Kirwan, gdzie był gorliwy nasz Bach i Gordon. Ułożono zejść się w przyszłą środę do British Coffee-house, gdzie się i innych wiele zbierze, by się naradzać o polskich interesach. Cholera co przed kilku dniami tak Londyn mocno zastraszyła, nie zdaje się być prawdziwą.

19 lutego. Zima się zaczyna. Wieczór w Kensington wraz z księciem A. C. u księcia de Sussex. — Było tam 12 osób, wielu światłych, kanclerz irlandzki

nauczyielskie).

(A. B. C.) Jak prawie wszędzie tak i u nas uczuwać się dają z powodu nowej ustawy o zadokumentowaniu stanu cywilnego nie małe niedogodności, sprawiające publiczności naszej wiele kłopotów i kosztów. Najbardziej cierpi na tym ludność wiejska, mająca zwłaszcza w obecnym czasie przedadwentowym, bogatym w liczne kojarzenia się stada małżeńskich, częstą sposobność poznania wielorakich trudności, wypływających z ustaw cywilnych. Do tych trudności i niedogodności należy u nas przedewszystkiem niezastosoowanie się przy urządzaniu okręgów stanu cywilnego do parafialnego podziału. Teraz musi się publiczność gdzieindziej udawać do zapisu cywilnego, a gdzieindziej po ślub lub chrzest, czego by można było uniknąć, gdyby wzięto przy zakresowaniu okręgów za podstawę podział na parafie. Dalej poczyniono tutaj w niektórych okręgach wiejskich urzędnikami osoby nie umiejące po polsku, choć prawie wyłącznie mają mieć do czynienia z polską ludnością. Nie ulga żadnej wątpliwości, że ta niedogodność pociągnie nieraz za sobą wielkie trudności, jak np. brak odpowiedniego tłumacza i t. p.

W chwili, kiedy język nasz doznaje tyle różnych przesładowań, w chwili kiedy go traktują w szkołach gorzej jak po macoszemu, my nie tylko że go nie brolimy należyte tam gdziebyśmy mogli i powinni, lecz nadto wcale go nieuwzględniamy nawet w rzeczach czysto prywatnych. Dowodów na poparcie mego twierdzenia dostarcza mi tutejszy Tygodnik powiatowy. Otóż umieszczają niektórzy z naszych rodaków ogłoszenia, dot. czące handlu, gospodarstwa i przemysłu tylko w niemieckim języku. I tak poleca kupiec p. X. publiczności swe towary kolonialne, włościanin znów p. Y. ogłasza, że chce z wolnej ręki sprzedać swe gospodarstwo lub też, że mu zaginał węzeł, a budowniczy p. Z. poszukuje zdolnych czeladników mularskich, a wszystko to każą ci panowie umieszczać tylko po niemiecku. Doprawdy, śliczna obrona języka ojczystego! Zle się dzieje, jeżeli kupcy i przedsiębiorcy polscy, ludzie nie skrupowani żadnymi przepisami i ustawami rządowymi pod względem używania języka, traktują język swój własny po macoszemu, a językowi niemieckiemu otwierają na polu handlu, gospodarstwa i przemysłu pierwszeństwo. Zgadamy od innych, aby szanowali mowę i język nasz, a sami lekceważymy ten skarb nasz nieoszacowany.

Niemieckie Towarzystwo różnicze średnio-wrzesińskie urządza w dniu 25 listopada r. b. z rana o godzinie 11 w Kostrzynie wystawę koni włościańskich z wzmiankowanych powiatów. Właściciele najlepszych okazów obdarzą właściwą komisją nagrodami pieniężnymi, których będzie w ogóle sześć rozdanych; pierwsza i największa z nich wynosi 25 tal. i jest przeznaczoną dla właściciela najlepszego ogiera, a pięć następnych w wysokości 15, 10 i 5 tal. jest przeznaczonych dla właścicieli najlepszych klaczy. Włóścianie polscy z powiatów średzkiego i wrzesińskiego, chcący się ubiegać o wymienione nagrody, muszą konie z żrebiętami dostawić w dniu oznaczonym na miejsce wystawy. Podobne wystawy urządza także polskie Towarzystwo różnicze średnio-wrzesińskie gnieźnieńskie corocznie i to prawie zawsze w miesiącu lipcu.

We wsiach Śmiltowie i Klichowie w powiecie tutejszym zawakowały posady nauczycielskie.

Lwów, 25 października.

(Szkoła gospodarstwa leśnego. — Skompromitowanie się namiestnictwa. — Teatr.)

(T) Nowa a dla kraju naszego wielce ważna instytucja, została tu wczoraj otwartą. Mówię o szkole gospodarstwa leśnego. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele u św. Mikołaja, poczem całe liczne w uroczystości udział biorące zgromadzenie, udało się do leżącego w pobliżu zabudowania, które na pomieszczenie w nim zakładu tego z funduszu krajowego zakupiono. Uczniów nowej szkoły było już z 30, a profesorami są pp. Henryk Strzelecki, Tyniecki, dr. Romer, dr. Stanecki, dr. Till, dr. Zgórski, Jaegerman i dr. Radziszewski. Budynek szkolny jest wygodny, dobrze bardzo urządzone, a dzięki hr. Dzieduszyckiemu, który szerze nową tą instytucją zajął się i hojnie ją obdarował, są muzea tej szkoły zaopatrzone już w najpotrzebniejsze okazy, między którymi jest wiele rzadkości.

Uroczystość otwarcia szkoły zagałę książę marszałek krajowy Leon Sapieha przemową, w której zachęcając młodzież do pracy wytrwałej, podniósł zasługi ministra Chłumeckiego, który się wielce przyczynił do utworzenia tej użytecznej szkoły.

Następnie reprezentant c. k. rządu, radca namiestnictwa Orleki, w przemówieniu swém do uczniów wykazywał niezbędną potrzebę umiejętnego gospodarstwa leśnego, podniósł zasługi hr. Dzieduszyckiego około nowej szkoły i zaznaczył, że rząd tylko poparł usiłowania kraju, który dał inicjatywę do założenia tej szkoły. Przemawiali potem jeszcze dyrektor szkoły p. Strzelecki, członek wydziału krajowego p. Skwarczyński, profesor szkoły dublańskiej Pańkowski witając za lord Pluncket, Archidiacon lord Nugent, brat ks. de Bukingham, a także z życia Hempdena lord Minister, syn naturalny króla terezijskiego Brachma Bay, podróżujący Bramin, człowiek prawdziwego geniuszu i rozciągliwych wiadomości. Książę de Sussex wielce jest biegły w Piśmie Św. i w hebrajskim języku. U stołu była mowa o pierwszym rozdziale Genesis, ciekawie go rozbiórano. Braminy podobne względem stworzenia świata mają podania jak i my. Archidyacon powiedział mi, że Henryk VIII umarł prawdziwym katolikiem, opowiadał się i brał ostatnie pomazanie od księdza naszego.

20 lutego. Odebraliśmy od naszych z Paryża smutne jak zwykle wiadomości. Prusacy do opierających się bezbronnych żołnierzy naszych, co się do Prus w dobrą wierzę udali byli, strzelali, 19 ich rannych lub zabitych. Co za barbarzyństwo! Co za niewdzięczność! dawniej hołdownicy. Naradzają się w Paryżu z ministrami nad środkami uporządkowania idących wojskowych do Francji. Żebyż to przynajmniej prawdziwie wieruszy nasze, ale ktoś idzie z dwoma tysiącami młodych oficerów przed rokiem studentów z uniwersytetu lub szkół wojewódzkich. Wszystko to poszło zapewne z pigłnych pobudek, ale wszystko pięło się do wyższych stopni, pozostawało oficerami, dziś nimi być pragnie; nad kimże, kiedy kilkunastu może tylko prostych żołnierzy między nimi. Jeśli mają czyste obywatelstwo, niech wszyscy staną w szeregu pod muszkietami, nie pytając o stopień, ale przeciwnie nieważna młodzież już się dopuszcza i dopuszczać będzie nieprzystojnych wybrków. Klub Jakóbinów nie przestanie ich bałamucić. Przebieg! jak on krzywdzi sprawę naszą. Sam ją nieważnie zaczął, spłamiwszy na dniu 15 i 16 sierpnia szkaradnymi zbrodniami, je-

kład bratni, prezydent miasta Jasiński witając szkołę w imieniu miasta, profesorowie uniwersytetu Frankes, Kreutz i t. d.

Szczęść Boże nowej tej szkole. Może ona wielkie oddać krajowi usługi, może zapobiedz niszczeniu lasów, tego ogromnego majątku krajowego i rozumną i umiejętną w nich zaprowadzić gospodarkę.

Wiadomo, że c. k. starosta stanisławowski w skutek polecenia namiestnictwa, zawiesił uchwałę stanisławowskiej Rady miejskiej, która postanowiła była wnieść petycję do sejmiku o pomnożenie posłów miejskich. — Wiadomo, że w skutek tego nakazu namiestnictwa poszli w ślady starosty stanisławowskiego i inni c. k. starostowie. Znaną jest wreszcie interpelacja posła stanisławowskiego p. Kamińskiego w sejmie do rządu wystosowana i znaną odpowiedź komisarza rządowego w sejmie na tę interpelację udzieloną. Otóż ciekawy dzisiejsza Gazeta Narodowa ogłasza dokument, do sprawy tej odnoszący się, a świadczący bardzo wymownie o bezprawności postępowania namiestnictwa w sprawie rzeczonych petycji i bezpodstawności całej owej odpowiedzi komisarza rządowego w sejmie.

Oto w roku 1872 powzięła była Rada powiatowa rohatyńska uchwałę, wnieśli do Rady państwa petycyi przeciw zaprowadzeniu wyborów bezpośrednich c. k. starosta rohatyński, w złem zrozumieniu ustawy, zawiesił wykonywanie tej uchwały, był bowiem tego zdania, że Radom powiatowym nie przysługuje prawo wnoszenia petycji do ciał ustawodawczych, zwłaszcza petycji rządowi niemiłych. Owóż c. k. namiestnictwo na którego czele stał w r. 1872 ten sam namiestnik co i teraz w r. 1874, nakazało p. staroście rohatyńskiemu „cofnąć wstrzymanie rezonowanej uchwały“, albo w jakim się w piśmie do owego starosty wystosowanem prezydium namiestnictwa wyraża: „podług artykułu XI. ustawy zasadniczej z grudnia 1867 r. przysługuje prawo petycji każdemu obywatelowi a względnie każdej prawie uzasadnionej korporacji.“ Na usprawiedliwienie hr. Gołuchowskiego, który w r. 1872 kazał staroście rohatyńskiemu cofnąć rok bezprawnie uczyniony, możnaby przytoczyć, że nie był teraz we Lwowie, kiedy c. k. namiestnictwo c. k. staroście stanisławowskiemu i innym bezprawny krok uczynić kazało, ale wytkłamycał trudno, jak w obec hr. Gołuchowskiego i zapewne za jego zezwoleniem mógł w sejmie komisarz rządowy nazywać postępek starosty stanisławowskiego, sprzecznym i z ustawami i nawet z interpelacją tych ustaw samego namiestnika, prawnym i na ustawach opartym! Jak namiestnictwo błęd swój naprawi, nie wiemy, spodziewać się jednak należy, że będzie się starało zająć bliżej z ustawami obowiązującymi i ostrożniejszemu będzie na przyszłość w dawaniu odpowiedzi na ich interpelacje w sejmie.

Wielkiego powodzenia doznaje tu opera Moniuszki „Hrabina“ dotychczas u nas nie znana. Wprawdzie próbowano raz za czasów opery niemieckiej przedstawić tu „Hrabinę“ po niemiecku, wówczas jednak upadł ten piękny utwór naszego wielkiego mistrza zupełnie. Obecnie będzie on ozdoba repertuaru nowej opery, zwłaszcza, że wykonanie „Hrabiny“ u nas mało pozostawia do życzenia. Nawet ci co słyszeli tę operę w Warszawie są zupełnie zadowoleni, a lubo nasz p. Koniewicz warszawskiego Ziolkowskiego zastąpił nie ma pretensyi, wywiązuje się dość dobrze z trudnego swego zadania. Dyrekcja nasza nie może w dzisiejszym składzie opery lepiej ję obśadzić, ale może się postarać o to, by odpowiedniejszą i stosowniejszą była garderoba osób działających. Publiczność lwowska ma przecież prawo żądać, by na salonych na światnym biału u Hrabiny nie występowali goście nożący się po francusku w kolorowych podczochach, a szlachta polska nosząca się po polsku by nie występowała w liberyi koszarów służących dawniej po dworach lub w strojach knechtów Walensteinów, czy też strzelców dworskich z „Freischütz“! Oprócz p. Stanisława Dobrzańskiego otrzymali także dymisy od teraźniejszej dyrekcji pp. Doroszyński i Terenkozy.

NIEMCY.

* Berlin, 26 października. Wielką wagę przywiązuje dzienniki berlińskie do mowy, jaką miał książę Hohenlohe, ambasador pruski w Paryżu, w Culmbach, z powodu wyboru swego do parlamentu niemieckiego. Mowa ta zdaniem prasy przyczyniła się niewątpliwie do większego jeszcze utrwalenia stanowiska księcia Bismarcka, z którego polityką zgadzał się zawsze i zgadza dotychczas ks. Hohenlohe. Mógłby być to czas, tak między innemi odezwał się książę, w których posłowie byli tylko reprezentantami swoich królów; teraz, w wieku jawności, w którym nawet dyplomacya i polityka żadnych nie ma tajemnic, posłowie nie tylko jest reprezentantem swego rządu ale i narodu. Oświadczam wyraźnie, że najzupełniej zgadzam się na politykę ks. Bismarcka i sądzę, że przez to zjednałem sobie sympatyę przeważnej większości liberalnego stronnictwa.

szcze nam dzisiaj dobrą sławę odbiera. Sama hołota albo opryskliwi szaleni wyzywają się, upadają, co gotowa, łajsa się, szkalują a świat na to patrzy! Byłem u pułkownika Evens, który pierwszy w parlamencie odezwał się za nami, z zapytaniem czyliby teraz nie był czas przemówić za nami, ująć się za okrucieństwa a barbarzyństwa, z którymi postępują z nami. Odpowiedział, że jeszcze trzy niedzielne reformy zbierze w Izbie niższej, poczem, gdy pójdzie do Izby wyższej, bardziej jeszcze zatrudni umysły wszystkich. Przebieg, jakże długo czekać jeszcze będziemy!

Na obiedzie u księcia Talleyrand, byli tam Niemieccy dyplomata Weissenberg austriacki, van der Weyde belgijski, Chevalier Litta brazylijski, Simon de pracujący dzisiaj nad historią francuską. Van der Weyer powiedział mi, że w Belgii przyjmują białe Polaków. Kanclerz L. Brougham prosił ks. A. C. by mu napisał co mniema, że Anglia dla Polski zrobić może. Był to tylko wybieg, by się przed dawnym, znajomym nie pokazać, że nie zupełnie opuścił. Dziwił się, jak Anglię zapomnieli godności swojej i kłopot chładkowat moskiewskiemu. — Przed kilkoma dniami ks. A. C. był u lorda Graya od 30 lat polskiego przyjaciela, gdy dano znać, że Lieven, poseł moskiewski przyjechał. Przelekniony Gray, że poseł ten ks. C. nie znalazł w jego domu, wyjechał i oparzony, powiadając że żona jego bardzo słaba i w mawiając się, że go przyjąć nie może.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Panu W. z Br. pod Pl. Zebrana skład
wysyłamy pod adresem Pana,

Dnia dzisiejszego zakończył po długich cierpieniach żywot doczesny we Wrocławiu

FILIP SANDBERG,

o czym donosi w smutku pogrążona
familia.

Walne zebranie Kasy pożyczkowej i oszczędności w Pleszewie (Spółki zapisanej)

odbędzie się w
czw. d. 29 października
o godzinie 4-tęj z południa na
sali W-go Waliszewskiego.
Porządek dzienny:
a) przedłożenie stanu kasy,
b) wybór trzech członków do rady
nadzorczej,
c) wnioski członków.

(5680)
Przewodniczący
Szaniecki.

Obwieszczenie.

Celem wyboru delegowanych i ich zastępców do rozkładu podatku proceduralnego na rok 1875 wyznaczamy następujące terminy a mianowicie:
1. dla kupców klasy II A II. na
piątek dnia 30 m. b.
z południa o godzinie 4.
2. dla oberżystów i szynkarzy
litt. C. na
sobotę dnia 31 m. b.
z południa o godzinie 4
na sali posiedzeń magistratu przed deputowanym naszym p. Rum radcą miasta. Na terminie te przemysłowców dotyczących z tym zapożyczamy nadmienieniem, że stawający, bez względu na ich liczbę, do wyborów przypiszeni zostaną i że w razie, gdyby nikt nie stanął, wybory przez nas uskutecznimy będą.
Poznań, dnia 26 października 1874.

Listy duchowne 1843—1874

z przydaniem maksym św. Ignacego
i mowy pogrzebowej Ojca Wętrury
na cześć Daniela Oconnella

przez
ks. Aleks. Jełowickiego.

Cena 1 tal. 20 sgr.

Polecenia przyjmuje
Ed. Bote & C. Bock,
księgarnia i skład muzyczny.
Poznań, Wilhelm. ulica 21.

Politechniczna szkoła przygotowawcza.

Nowi uczniowie mogą być przyjęci. Zgłaszać się należy w czwartek po południu od 4 godziny począwszy do

Dr. Wituskiego,
wyższego nauczyciela.

WOLONTARYUSZA poszukuje antykwarnia E. Calliera.

Skrzydło koncertowe do sprzedania przy
Fryderykowskiej ul. 7 II.
piętro, w gmachu Ziemstwa.
(5680)

Kompletne konserwatoryjne wykształcenie w artystycznej grze
na fortepianie, teoretycznie
i praktycznie, odebrać można w
zakładzie **Wawrowskiego**
przy Wrocławskiej ulicy 18. 37.
(5070)

Wychodzący nakładem księgarni
A. Otremby dawniej J. Wildta
w Krakowie

Dziennik Mód

rozpoczął z dniem 5 października br. III. rok istnienia, znane już powszechnie to pismo, wyłącznie modom i pracom domowym toaletowym poświęcone, wzbogacone dodatkami oryginalnych prac literackich — zaleca się samo przez się odczłoniem i elegancją, staraniem wydaniem. Przy nadchodzącym nowym kwartale przypominamy Szan. Prenumeratorkom, aby wcześniej zamówienia nadsyłać raczyły dla uniknięcia przerwy w dostarczaniu.

Prenumerata kwartalna z dodatkiem literackim i ryciną 2 tal. bez ryciny kolorowanej 1 tal. 10 sgr.

Prenumeratę przyjmuje księgarnia **M. Leitgeba i Spółki** w Poznaniu oraz wszystkie inne księgarnie.

Wyprzedaż nut muzycznych!!!

Z powodu rozszerzenia mej antykwarni wyprzedaję zapas nut

za pół ceny,

zamieniając przez to skład mój na wyłącznie książkowy.

E. Callier.

Wilhelmowska ulica 18.

Otworzyłam

Magazyn mód

tymczasowo w domu p. Szumnarskiego vis-à-vis Gimnazjum.

Śrem, dnia 26 października 1874.

Walerya Jasińska.

Fabryka marcepanów

A. L. Reid'a
w Bydgoszczy
poleca swą sławną, uznaną, rzeczywiście delikatną

masę marcepanową

centnar po 36 talarów.

Wielka aukcja mebli i fortepianów.

Z powodu przeprowadzki sprzedawca bę w czwartek dnia 29 m. b. o 9 godzinie rano i o 2 godzinie po południu przy **Młyniskiej ul. Nr. 19** na parterze eleganckie dobrze utrzymane meble j. t. cały garnitur pluszowy wiedeński składający się z sof, 2 foteli, 6 małych krzeseł, trymor z podstawką, srebro, garderobe, szafy do bielizny i inne, bufet, stoł do rozkładania patentowany, biurko cylindrowe, sof, stoliki do gry i inne 2 łóżka z materacami na sprężynach, szeslong, umywalnia z płytą, sekretarkę, krzesła, lustro w złotych ramach, regulator, wielki zegar francuski stołowy, eleganckie firanki, wielkie i małe olejne obrazy, (kupiersztychy) kobiece pomiędzy którymi kobiecie długi 7 metrów, naczynia porcelanowe i alfenidowe, 2 żyrandole, wielkie drzewo myrtowe, a o 12 godzinie dobry fortepian, za natychmiastową zapłatą. Mieszkanie w którym będzie aukcja jest do wynajęcia i zaraz po ukończeniu sprzedaży może być zajęte.

KATZ, komisarz aukcyjny.

Kilku studentów
znajdzie stół i stancję gdzie? dowiedzieć się
można **W. Garbary Nr. 54** w podwórzu 2 piętro na prawo.
(5695)

Łososia i świeże kielskie sielawy

połeca
A. Luziński.
(5691)

Pierwszą przesyłkę tyrolskich rozmarynowych
jablek
i włoskich
gruszek

otrzymał i poleca
Jakób Appel,
Poznań, Wilhelmska ul. 9.

Niniejszem mam zaszczyt donieść Szanownej Publiczności, że z dniem 27 bm. otworzyłem w miejscu przy **Starym Rynku Nr. 8** pod firmą

J. Sobecki

skład towarów drogeryjnych, farb
i chemikaliów.

Polecając Szanownej Publiczności moje przedsiębiorstwo, zarządzam za skora, rzetelną usługę i ceny umiarkowane

z poważaniem
Józef Sobecki.

Epilepsia,
wielka choroba,
kurczę piersiowe i żołądkowe,
usuwać się pod — gwarancją — trwałe.
Z zamiejscowymi listownie.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Boyen-Strasse 45.
dawniej Pod Lipami 66.

Glancowane rękawiczki.

Glancowane rękawiczki zapinane na dwa guziczki, w znanym dobroci i pięknych kolorach po 10 i 12 1/2 sgr. poleca

S. Knopf,
w handlu narażonym przy Zamkowej ul. 4.

Klinika moja okulistyczna
połączoną z pensjonatem
oraz zakładem kąpielnym i ogrodem (40 łóżek, pomiędzy niemi 5 w całosci i 5 w piowie bezpłatnych miejsc w razie operacji) przeniosłem do mego własnego domu:

Freiburgerstrasse 9
(za dawniejszymi koszarami kirasierskimi.)
(5484)

Godziny konsultacji: przed południem od 9—11 1/2, po południu od 2—4 (dla niezamożnych bezpłatnie).
Wrocław, w październiku 1874.

Dr. Jany.

Elegancki pokój umeblowany z oknami na rynek II. piętro jest na wynajem do wynajęcia. **Rynek Nr. 81,**
II. piętro.
(5692)

Kilka partyi odleżałych cygar A. Luziński.

po znizonej cenie poleca
(5690)

Wyroby bydgoskich młynów handlu morskiego.
(5689) za centnar netto
Mąka pszenna I 5 tal. 12 sgr.
do II 4 " 26 "
do III 3 " 18 "
Mąka na paszę 2 " 18 "
Otręby 2 " 2 "
Mąka rżana I 4 " 6 "
do II 3 " 26 "
do III 2 " 20 "
do do pieczenia domow. 3 " 20 "
mąka razowa 3 " 6 "
na paszę 2 " 18 "
otręby 2 " 12 "
Krupy jęczmienne I 8 " 10 "
do III 6 " 16 "
do V 4 " 18 "
Kasza jęczmienna I 5 " 10 "
do II 4 " 24 "
mąka do gotow. 3 " 4 "
mąka na paszę 2 " 22 "
Do nabycia przy większych ilościach za odpowiednim rabatem.

F. W. Biegon w Bydgoszczy.

Dr. Zielewicz

mieszka od 1 października przy
Bismarka ulicy 8.

Sprzedaż baranów

w Dominium
Wileza p. Dobrzyce
rozpoczyna się
z d. 1 listopada rb.
J. Mukulowski.

Dom. Luciny
pod Śremem
sprzedaje

barany

ze swęj zarodowej owczarni czys
krwi Negretti z dniem 1 listop
pa r. b.

(5685)

Zarząd.

Kapitały

są do wypożyczenia na dobra rycerskie
posrednio po Ziemstwie kredytowem
domy tutejsze w bezpiecznym miejscu po

Gersona Jareckiego
Magazynowa ulica 15 w Poznaniu

Dobra wiejskie

każdej żądanej wielkości w W. Księstwie
znajdując, dobrze położone, wskazując do
rzystnego nabycia
(5616)

Gerson Jarecki,
Magazynowa ul. 15 w Poznaniu

Technik,

który przebył
dawniej w Hoeksterze, poszukuje od 1 prz
m. miejsca. Oferty do eksped. Dzienn
pod adresem **M. 111.**
(5679)

Heliodor Den

przy Fryderykowskiej ulicy Nr.
potrzebuje

Kelnera

lub
kelnerczyka.

Kuchmistrza, Polaka, dosko
łego w swoim fachu, obeznanego dobrze
cukiernictwem i posiadającego chlubne
decia, wskazuje pan **Samulski,** nauc
ciel w **Kuczkowie** pod Pleszewem.
(5659)

Cyrk Kremsber

W środę d. 28 października

wielkie przedstaw. et

i
wielkie losowani
koni.

Każdy gość otrzymuje los gratis,
wygra konia i zatrzymać go nie ch
może go dyrektorowi odprzedać.

Początek o 7 1/2 godzinie wieczor

T. Krembsen,
dyrektor.

(5575)

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.

Berlin, 26 października.				Poznań, 27 października.			
Niemieckie papiery.				Wrocław, 27 października.			
Prusk. poz. akonsolid.	4 1/2	105 1/2 p.		Wrocł. bank dysk.	4	91 p.	
dito dito dito	4	100 p.		dito dito wekslowy	4	— z.	
Oblig. długu państwa	3 1/2	91 1/2 p.		Kwilecki, Potocki i Sp.	5	62 z.	
Prem. poz. państwa z 1855	3 1/2	129 p.		Meiningski bank kred.	4	— p.	
Listy zast. wschodnio-pruskie	3 1/2	87 1/2 p.		Niemiec. bank hipot. w Meining.	4	— p.	
dito	4	96 z.		Wschod.-niem. bank	5	78 1/2 p.	
dito	4 1/2	101 1/2 p.		dito produk.	5	16 p.	
List. zast. pozn. (nowe)	4	93 1/2 p.		Austr. zakład kredyt.	5	142 z.	
dito dito szląskie	3 1/2	84 1/2 p.		Pozn. bank prowinc.	4	113 p.	
dito lit. A.	4	— p.		Śląskie stowarz. bank.	4	112 p.	
dito nowe	4	— p.		Zagraniczne papiery.			
Zachodnio-pruskie	3 1/2	85 1/2 p.		Amer. poz. 1882	6	100 p.	
dito	4	95 p.		dito 1885	6	— z.	
dito	4 1/2	100 1/2 p.		Włoska renta	5	66 z.	
dito II serya	5	105 1/2 p.		dito akoye tytun.	6	— z.	
dito nowe	4	95 p.		dito obligacye tyt.	6	— p.	
dito	4 1/2	100 1/2 p.		Austr. noty bank.	—	92 1/2 z.	
Listy rent. poznańskie	4	97 1/2 p.		dito renta papierowa	4 1/2	65 p.	
dito pruskie	4	97 1/2 p.		Austr. renta srebrna	4 1/2	69 1/2 z.	
dito szląskie	4	97 1/2 p.		Pol. lik. listy	4	69 1/2 z.	
Akoye bankowe.				Ros. listy zast. na grn.	5	89 z.	
Bergsko-maroh. bank	4	86 1/2 p.		Ros.-amer.-poz. z 1870	5	— p.	
Berliński stowarz. bank.	5	85 1/2 p.		dito 1871	5	— p.	
dito dito kasowe	4	288 p.		Ros. noty bank.	—	94 z.	
Berliński bank lombard.	5	— p.		Akoye przemysłowe.			
Wrocław. bank dyskon.	4	89 p.		Centr. bank bud. Berlin.	5	66 p.	
Akoye przemysłowe.				Berliń. kantor drzewa.	4	101 p.	
Berliński kantor drzew.	4	97 1/2 p.		Huta Hoerder	5	— p.	
Stowarzysz. immol.	4	89 p.		Stowarzysz. immobil.	4	96 p.	
Dortmund Union (stare)	5	47 1/2 p.		Huty Lauchhammer	5	— p.	
Huty Hoerder	5	87 p.		dito Laura	5	140 z.	
dito Laura	5	— p.		dito Marienhütte	5	— p.	
dito Lauchhammer	5	63 p.		Pozn. bro. (Feldschloss)	—	— z.	
dito Marienhütte	5	69 1/2 p.		dito bank budowl.	—	— p.	
dito Massener	4	45 p.		Huty Redenhütte	5	— p.	
dito Redenhütte	5	31 1/2 z.		Akoye bankowe.			
Berlin. Passage.	6	— p.		Berl. stowarz. bank.	4	88 z.	
Akoye zakładowe i obligacye kolei żelaznych.				dito dysk. komand.	5	174 p.	
Bergsko-marohijska	4	82 1/2 p.		Wrocław, 27 października.			
Berliński-zgorzelicka	4	80 z.		Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
dito szczecińska	4	145 1/2 p.		Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.	
Akoye zagraniczne.				Imperyjały	1	— p.	
Austr. renta sreb.	4 1/2	67 1/2 p.		Dolary	1	1. 11 1/2 p.	
dito papier.	4 1/2	63 1/2 p.		Austr. noty bank.	91 1/2 p.		
dito losy z 1854.	4	105 z.		Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.		
dito losy z 1858.	fr.	111 1/2 z.		Franskie noty bank.	84 1/2 p.		
dito losy z 1860.	5	104 p.		Dyskonto wekslowe	5		
dito losy z 1864.	fr.	97 p.		dito lombardowe	6		
Rosyjsk. poz. prem. 1864	5	155 1/2 p.		Wrocław, 27 października.			
dito dito 1866	5	152 1/2 p.		Listy rentowe i zastawne.			
Rosyjsk. pols. obligacye	4	84 p.		Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.	
skarbowe	4	80 p.		Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.	
Polis. listy zast. III em.	4	80 1/2 p.		Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.	
dito nowe	5	79 1/2 p.		Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.	
dito likwidacyjn.	4	68 1/2 p.		Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.	
Ameryk. pożycz. 1881	6	103 1/2 p.		Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.	
Ameryk. pożycz. 1882	6	97 1/2 p.		Obligacye miejskie	4	— z.	
Wrocław, 27 października.				dito	5	— z.	
Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.	
Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.		Śląskie listy rent.	4	— z.	
Imperyjały	1	— p.		Akoye bankowe.			
Dolary	1	1. 11 1/2 p.		Berl. stowarz. bank.	4	88 z.	
Austr. noty bank.	91 1/2 p.			dito dysk. komand.	5	174 p.	
Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.			Wrocław, 27 października.			
Franskie noty bank.	84 1/2 p.			Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
Dyskonto wekslowe	5			Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.	
dito lombardowe	6			Imperyjały	1	— p.	
Wrocław, 27 października.				Dolary	1	1. 11 1/2 p.	
Listy rentowe i zastawne.				Austr. noty bank.	91 1/2 p.		
Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.		Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.		
Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.		Franskie noty bank.	84 1/2 p.		
Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.		Dyskonto wekslowe	5		
Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.		dito lombardowe	6		
Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.		Wrocław, 27 października.			
Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.		Listy rentowe i zastawne.			
Obligacye miejskie	4	— z.		Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.	
dito	5	— z.		Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.	
Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.		Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.	
Śląskie listy rent.	4	— z.		Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.	
Wrocław, 27 października.				Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.	
Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.	
Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.		Obligacye miejskie	4	— z.	
Imperyjały	1	— p.		dito	5	— z.	
Dolary	1	1. 11 1/2 p.		Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.	
Austr. noty bank.	91 1/2 p.			Śląskie listy rent.	4	— z.	
Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.			Akoye bankowe.			
Franskie noty bank.	84 1/2 p.			Berl. stowarz. bank.	4	88 z.	
Dyskonto wekslowe	5			dito dysk. komand.	5	174 p.	
dito lombardowe	6			Wrocław, 27 października.			
Wrocław, 27 października.				Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
Listy rentowe i zastawne.				Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.	
Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.		Imperyjały	1	— p.	
Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.		Dolary	1	1. 11 1/2 p.	
Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.		Austr. noty bank.	91 1/2 p.		
Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.		Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.		
Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.		Franskie noty bank.	84 1/2 p.		
Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.		Dyskonto wekslowe	5		
Obligacye miejskie	4	— z.		dito lombardowe	6		
dito	5	— z.		Wrocław, 27 października.			
Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.		Listy rentowe i zastawne.			
Śląskie listy rent.	4	— z.		Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.	
Wrocław, 27 października.				Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.	
Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.	
Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.		Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.	
Imperyjały	1	— p.		Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.	
Dolary	1	1. 11 1/2 p.		Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.	
Austr. noty bank.	91 1/2 p.			Obligacye miejskie	4	— z.	
Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.			dito	5	— z.	
Franskie noty bank.	84 1/2 p.			Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.	
Dyskonto wekslowe	5			Śląskie listy rent.	4	— z.	
dito lombardowe	6			Akoye bankowe.			
Wrocław, 27 października.				Berl. stowarz. bank.	4	88 z.	
Listy rentowe i zastawne.				dito dysk. komand.	5	174 p.	
Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.		Wrocław, 27 października.			
Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.		Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.		Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.	
Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.		Imperyjały	1	— p.	
Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.		Dolary	1	1. 11 1/2 p.	
Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.		Austr. noty bank.	91 1/2 p.		
Obligacye miejskie	4	— z.		Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.		
dito	5	— z.		Franskie noty bank.	84 1/2 p.		
Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.		Dyskonto wekslowe	5		
Śląskie listy rent.	4	— z.		dito lombardowe	6		
Wrocław, 27 października.				Wrocław, 27 października.			
Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Listy rentowe i zastawne.			
Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.		Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.	
Imperyjały	1	— p.		Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.	
Dolary	1	1. 11 1/2 p.		Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.	
Austr. noty bank.	91 1/2 p.			Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.	
Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.			Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.	
Franskie noty bank.	84 1/2 p.			Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.	
Dyskonto wekslowe	5			Obligacye miejskie	4	— z.	
dito lombardowe	6			dito	5	— z.	
Wrocław, 27 października.				Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.	
Listy rentowe i zastawne.				Śląskie listy rent.	4	— z.	
Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.		Akoye bankowe.			
Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.		Berl. stowarz. bank.	4	88 z.	
Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.		dito dysk. komand.	5	174 p.	
Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.		Wrocław, 27 października.			
Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.		Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.		Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.	
Obligacye miejskie	4	— z.		Imperyjały	1	— p.	
dito	5	— z.		Dolary	1	1. 11 1/2 p.	
Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.		Austr. noty bank.	91 1/2 p.		
Śląskie listy rent.	4	— z.		Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.		
Wrocław, 27 października.				Franskie noty bank.	84 1/2 p.		
Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Dyskonto wekslowe	5		
Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.		dito lombardowe	6		
Imperyjały	1	— p.		Wrocław, 27 października.			
Dolary	1	1. 11 1/2 p.		Listy rentowe i zastawne.			
Austr. noty bank.	91 1/2 p.			Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.	
Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.			Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.	
Franskie noty bank.	84 1/2 p.			Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.	
Dyskonto wekslowe	5			Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.	
dito lombardowe	6			Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.	
Wrocław, 27 października.				Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.	
Listy rentowe i zastawne.				Obligacye miejskie	4	— z.	
Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.		dito	5	— z.	
Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.		Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.	
Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.		Śląskie listy rent.	4	— z.	
Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.		Akoye bankowe.			
Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.		Berl. stowarz. bank.	4	88 z.	
Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.		dito dysk. komand.	5	174 p.	
Obligacye miejskie	4	— z.		Wrocław, 27 października.			
dito	5	— z.		Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.		Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.	
Śląskie listy rent.	4	— z.		Imperyjały	1	— p.	
Wrocław, 27 października.				Dolary	1	1. 11 1/2 p.	
Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Austr. noty bank.	91 1/2 p.		
Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.		Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.		
Imperyjały	1	— p.		Franskie noty bank.	84 1/2 p.		
Dolary	1	1. 11 1/2 p.		Dyskonto wekslowe	5		
Austr. noty bank.	91 1/2 p.			dito lombardowe	6		
Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.			Wrocław, 27 października.			
Franskie noty bank.	84 1/2 p.			Listy rentowe i zastawne.			
Dyskonto wekslowe	5			Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.	
dito lombardowe	6			Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.	
Wrocław, 27 października.				Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.	
Listy rentowe i zastawne.				Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.	
Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.		Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.	
Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.		Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.	
Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.		Obligacye miejskie	4	— z.	
Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.		dito	5	— z.	
Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.		Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.	
Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.		Śląskie listy rent.	4	— z.	
Obligacye miejskie	4	— z.		Akoye bankowe.			
dito	5	— z.		Berl. stowarz. bank.	4	88 z.	
Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.		dito dysk. komand.	5	174 p.	
Śląskie listy rent.	4	— z.		Wrocław, 27 października.			
Wrocław, 27 października.				Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
Listy rentowe i zastawne.				Napoleonsdory	1	5 12 1/2 p.	
Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.		Imperyjały	1	— p.	
Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.		Dolary	1	1. 11 1/2 p.	
Listy rentowe pozn.	4	97 1/2 z.		Austr. noty bank.	91 1/2 p.		
Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.		Rosyjskie noty bank.	95 1/2 p.		
Powiatowe obligacye	5	100 1/2 z.		Franskie noty bank.	84 1/2 p.		
Powiatowe obligacye	4 1/2	100 z.		Dyskonto wekslowe	5		
Obligacye miejskie	4	— z.		dito lombardowe	6		
dito	5	— z.		Wrocław, 27 października.			
Śląskie listy zastawne	3 1/2	95 1/2 p.		Listy rentowe i zastawne.			
Śląskie listy rent.	4	— z.		Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 z.	
Wrocław, 27 października.				Nowe listy zastawne	4	94 1/2 z.	
Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Listy rentowe pozn.	4	97	